

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

meddelat i Stockholm den 6 oktober 2006

Mål nr

Ö 4950-04

KLAGANDE

RKC Sweden AB, 556130-7975

Hulda Lindgrens gata 8

421 31 Västra Frölunda

Ombud: Advokat T T

MOTPART

Riksåklagaren

Box 5553

114 85 Stockholm

SAKEN

Tillstånd till prövning i hovrätt av mål om förverkande

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Hovrätten över Skåne och Blekinges beslut den 2 november 2004

i mål B 1452-04

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Med ändring av hovrättens beslut meddelar Högsta domstolen tillstånd till målets prövning i hovrätten.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

RKC Sweden AB har yrkat att Högsta domstolen meddelar tillstånd till målets prövning i hovrätten.

Riksåklagaren har inte motsatt sig bifall till yrkandet.

SKÄL

Åklagaren åtalade två personer för brott mot lotterilagen (1994:1000) och gjorde gällande att de olovligen hade anordnat lotteri för allmänheten på en restaurang i Malmö genom spel på två spelautomater. Tingsrätten fann att ingen av de åtalade hade haft en sådan ställning beträffande den bedrivna verksamheten att straffansvar kunde åläggas, varför åtalen ogillades. Åklagaren förde i målet, med stöd av lotterilagen, även en talan om förverkande av bl.a. de aktuella spelautomaterna mot det bolag, RKC Sweden AB (RKC), som hyrde ut dessa. Tingsrätten biföll detta yrkande.

RKC överklagade tingsrättens dom om förverkande. Hovrätten meddelade inte prövningstillstånd.

RKC har gjort gällande att ett yrkande om förverkande som riktas mot en uthyrare endast kan avse utbetalningsautomater, dvs. automater med utbetalningsmekanism, medan riksåklagaren å sin sida ansett att det av lagtexten framgår att förverkande kan ske av alla typer av spelautomater.

I 1982 års lotterilag (1982:1011) fanns bestämmelser om utbetalningsautomater. Med utbetalningsautomat avsågs enligt den lagen spelautomat som var konstruerad för att betala ut vinst i form av pengar, värdebevis, spelpoletter eller liknande. Lagen innehöll regler om förverkande i 30 §. Vid införandet av 1994 års lotterilag utmönstrades begreppet utbetalningsautomat och i stället infördes tre nya begrepp; penningautomat, värdeautomat och skicklighetsautomat (prop. 1993/94:182 s. 55 f. och SOU 1992:130 s. 279). Sådana automater omfattas av begreppet spelautomater.

Regler om förverkande finns i 58 § lotterilagen. Enligt tredje stycket (andra stycket i paragrafens lydelse före den 1 juli 2005) kan, utöver vad som framgår av 36 kap. 5 § brottsbalken, förverkande ske hos den som yrkesmässigt tillhandahållit bl.a. egendom som använts vid brott mot lotterilagen. Trots att begreppet utbetalningsautomat utmönstrats i lotterilagen kom detta begrepp att användas i författningskommentaren till paragrafens dåvarande andra stycke (a. prop. s. 88). Lagtexten ger emellertid klart uttryck för att det är möjligt att förverka alla typer av spelautomater hos den som yrkesmässigt tillhandahållit dessa. Det anförda förarbetsuttalandet kan därför inte tjäna till vägledning vid rättstillämpningen. Möjligheten att förverka spelautomater hos uthyrare är alltså inte inskränkt på det sätt som RKC gör gällande. Det finns därför inte någon anledning att i detta avseende meddela tillstånd till målets prövning i hovrätten.

Enligt 6 § lotterilagen avses med automatspel spel på mekaniska eller elektroniska spelautomater. RKC har gjort gällande att de två maskiner som är aktuella i målet är att anse som vanliga persondatorer – inneslutna i ett skyddande hölje – som kan användas av allmänheten, förutom för spel, för gängse internetjänster.

Det får anses vara av vikt för ledning av rättstillämpningen att pröva om den typ av automater som målet rör faller in under lotterilagens definition av spelautomater. Tillstånd till målets prövning i hovrätten bör därför meddelas.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Svensson, Lindeblad, Ella Nyström,
Calissendorff och Virdesten (referent)
Föredragande revisionssekreterare: Flodin